

۱۶۲۳۸۴۶

فئودور داستایوفسکی

قمارباز

مترجم: جلال آل احمد

قمارباز

فنودور داستایوفسکی
مترجم: جلال آل احمد

ناشر: انتشارات آندیا گستر

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۷

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۸۳-۶۳-۸

قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

آندیا گستر

تهران: میدان انقلاب، خیابان دانشگاه، کوچه رحمتی، پلاک ۶

تلفن: ۶۶۹۷۲۸۱۷ - ۶۶۴۷۹۴۳۲

سرشناسه: داستایوفسکی، فنودور میخائیلوویچ، ۱۸۲۱ - ۱۸۸۱ م. عنوان و نام: قمارباز
نوشته ی فنودور داستایوفسکی مترجم جلال آل احمد. مشخصات نشر: تهران: آندیا گستر، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری: ۲۳۴ ص. شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۸۳-۶۳-۸ وضعیت فهرست نویسی: فیا.
یادداشت: عنوان اصلی: The gambler یادداشت: کتاب حاضر توسط مترجمان و ناشران متفاوت
در سالهای مختلف منتشر شده است. موضوع: داستانهای روسی - قرن ۱۹ م. شناسه افزوده: آل
احمد، جلال، ۱۳۰۲ - ۱۳۴۸ مترجم. رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ ۹ب۳۶۰/د۳ PG رده بندی
دیویی: ۸۹۱/۷۳۳ شماره کتابشناسی: ۵۲۰۸۸۴۶۸

پیشگفتار

تمار باز نخستین ترجمه‌ی جلال آل احمد است از زبان فرانسه؛ و مال پاییز سال ۱۳۲۱، جلال در آن موقع بیست و پنج ساله است. دو سه سالی است که از تحصیل رشته‌ی ادبیات فارسی دانشگاه تهران فراغت یافته و دو سالی است که دبیرستان شریف تهران، دبیر ادبیات است (با حقوق ماهانه‌ای کمتر از دویست تومان!)

سال ۱۳۲۷ در تاریخ سیاسی ما سالی تکلیف شدن محمدرضای پهلوی جوان و نابالغ است. شاه جوان دیگر آمادگی امر و نهی شنیدن از نخست‌وزیران پیرسالی چون فروغی و قوام را ندارد. اراده‌ی خود را، مافوق اراده‌ی پیرسالاران سیاست می‌خواهد و این به معنای شروع یک دوران تازه‌ای است در دیکتاتوری و خفقان. بهمن ماه همان سال، اولین ترور بازی شاه، تدارک دیده می‌شود. تیر می‌آید ولی قضا می‌شود! و این خیمه‌شب بازی در مراسم دانشگاه، می‌انجامد به تخته کردن اساط و دکان همه‌ی احزاب و مطبوعات، از جمله تخته کردن دکان حزب توده.

اما در سال ۱۳۲۷، در تاریخ حیات جلال، نخستین سالی است که او فعالیت سیاسی و حزبی ندارد. یک سال پیش، همراه جمعی از همفکران خویش، همه سرخورده از حزب توده، از حزب انشعاب کرده است. ساعات فراغتی که در طول روز و در چند سال قبل، صرف فعالیت‌های حزبی می‌شد، اینک که فعالیت‌های حزبی جلال متروک مانده، آزاد است. جلال

نیز نیاز داشته است به اشتغال تازه‌ی جانشینی. جلال اهل قمار و عرق و رقص و اشتغالات مرسوم آن سالیان نیست. ترجمه‌ی قمارباز از زبان فرانسه، حکایت دارد از این مواضع.

قبل از این کتاب، جلال، چند کتاب چاپ کرده است. همه را به نفقه‌ی جیب خویش، یکی‌اش عزاداری‌های نامشروع که مقاله‌ای است انتقادی در مسائل اعتقادی؛ و دوتایش، دو مجموعه قصه‌ی دید و بازدید و سه بار است. قمارباز نخستین کتابی است که از او چاپ شده است و بدون این که هزینه‌ای کرده باشد. و افزون بر آن، سیصد تومان هم حق الترجه گرفته است. (معادل یک ماه و نیم حقوق و موجب ماهانه‌ی شغلی‌اش).

ناشر نخستین، حسن معرفت است. صاحب آلبیموفروشی معروفی در شیراز و مدیر کانون معروف در تهران، که یک بنگاه انتشاراتی است. اما نوجو و مبتکر. یک دوسالی است که به انتشار مجموعه‌ای زده است به نام صد کتاب از صد نویسنده‌ی بزرگ دنیا. قمارباز، کتاب پنجم آن مجموعه است. کانون معرفت، نخستین نشری است که داوطلب چاپ ترجمه‌ای از جلال شده است. جلالی که در این روزگار، نویسنده‌ی تازه‌کار و بی‌بازاری است. ناشر، سرمایه را به پشتوانه‌ی داستایفسکی به کار انداخته است و شاید هم به اعتبار دوستی‌اش با ابراهیم گلستان.

ابراهیم گلستان دوست هم‌فکر جلال است و هم حزب هم‌اندوخت دوست هم‌شهری و هم کلاس حسن معرفت نیز هست. این امر، باعث و بانی تولد کتاب فارسی قمارباز است.

پس از مرگ جلال، به سفارش همو، در نظر بود که آثار چاپ شده‌اش نیز همراه باشد با اصلاحات و تجدیدنظرهای بعدی، به همین جهت بود که اوصیای جلال، نخستین کارشان تماس گرفتن با ناشران آثار جلال بود. کانون معرفت از زمره‌ی ناشرانی بود که راه اصلاح و تجدید نظر در

ترجمه‌ی ابتدایی قمارباز را بست. و اوصیای جلال، چون حال و سر عناد نداشتند، قمارباز را از حوزه‌ی نظارت خویش خارج کردند و به این ترتیب بود که چاپ‌های متعدد و گوناگونی (در قطع جیبی و رقعی و وزیری) از آن کتاب چاپ و پخش شد و پیداستبدون رضایت اوصیا و به ناحق.

چندسالی است که حسن معرفت، مدیر کانون معرفت، به جوار رحمت حق پیوسته است و خدایش بیامرزاد! آن‌طور که پیداست، عقبه‌ی وی کانون را روشن نمی‌خواهند و دو سالی است آن ترجمه نایاب است.

اینک انتشارات فدوس، با اطلاع از سوابق امر، داوطلب تجدید چاپ آن کتاب است. به ما مراجعه کرده است؛ و ما بدون آن اصلاحات، حاضر به چاپ تازه نبوده‌ایم. ناشر رضا داد به حروف چینی و چاپ تازه.

در این تجدید چاپ تجدیدنظر شده، دو نوع تغییرات اصلی و فرعی زیر انجام شده است:

۱. اصلاحات خود جلال را، از جانب چاپ اول کتاب سند قرار داده‌ایم.

۲. سلیقه‌های جلال را، در چاپ آثار بعدی اش، چه در املاء و چه در انشاء، مراعات کرده‌ایم و باز، سندما، چاپ‌های اول ده پانزده سال آخر حیات خود جلال است.

این کتاب دومین چاپ قمارباز باید در حساب آید. به دانی، اثری تازه.

شمس آل احمد ۱۳۷۵